

Начало>Семейноправни въпроси и наследство>Наследяване>Ограничения по отношение на наследяването — специални правила  
Ограничения по отношение на наследяването — специални правила

Словакия

**1** Съгласно правото на тази държава членка съществуват ли специални правила, които поради икономически, семейни или социални съображения налагат ограничения, свързани с наследяването на дадено недвижимо имущество, на дадени предприятия или на други специални категории активи, намиращи се в тази държава членка, или които засягат това наследяване?

Да, има специални категории активи, за които се прилага специален режим, в съответствие с член 30 от Регламент (ЕС) № 650/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения и приемането и изпълнението на автентични актове в областта на наследяването и относно създаването на европейско удостоверение за наследство. Словакия е уведомила Комисията за тези категории активи и за действащото законодателство към датата на уведомлението. Настоящият документ урежда действащото в момента законодателство.

Разпоредбите за специални режими са структурирани в зависимост от категорията активи, предмет на наследяване:

**А – земеделска и горска земя:**

**Член 23 от Закон № 180/1995 относно определени мерки за уреждането на права на собственост върху земя, заедно с неговите изменения**

(1) Освен ако в настоящия Закон не е предвидено друго, правен акт или съдебно решение за уреждане на съсобственост или съдебно решение за наследяване не може, чрез разделяне на съществуваща земя, посочена в член 21, параграф 1, да доведе до образуване на парцел от земеделска земя под 2000 м<sup>2</sup> или до парцел с горска земя под 5000 м<sup>2</sup>.

(2) Ако бенефициерите не уредят наследството на земята, посочена в член 21, параграф 1, в съответствие с условията, определени в параграф 1, или ако вследствие на тези условия съдът не може да потвърди дела на масата за всеки бенефициер, съдът се произнася земята да отиде при бенефициерите, които са в най-добра позиция да я управляват. Съдът се произнася и за задължението на такъв бенефициер да уреди задълженията си към другите бенефициери.

(4) Бенефициерите трябва да направят писмено изявление по параграф 3 и нямат право да го отменят.

(6) Давностният период за вземания на бенефициери, възникващи от уреждането на наследството в съответствие с параграфи 2 и 3, е десет години. За да обезпечи тези вземания, при регистрирането на правото на собственост на длъжника, за кредитора се учредява право на задържане на тази земя; не се прилага законоустановен приоритет на право на задържане от по-висок ред. Кредиторът има право на първи отказ от земята, която е предмет на правото на задържане.

(7) Ако съдът е взел решение за споразумение между съсобствениците, условията, предвидени в параграфи 2 и 5 също се прилагат за тяхното уреждане.

**Б – поземлени сдружения:**

**Член 8 от Закон № 97/2013 относно поземлените сдружения, заедно с неговите изменения**

(1) За целите на този закон общо недвижимо имущество означава един недвижим имот, включващ няколко отделни парцела. **Общото недвижимо имущество е неделимо**, освен в случаите, предвидени в параграф 2 (забележка: параграфът не включва наследство, така че не се прилага изключение). Съвместното владение на общо недвижимо имущество не може да бъде прекратено и уредено по общия ред за прекратяване и уреждане на съсобственост (по Гражданския кодекс).

**В – владение на апартамент и предаване на дял на член на жилищна кооперация:**

**Членове 706—707 от Закон № 40/1964 от Гражданския кодекс (Občiansky zákonník)**

Предаването на владение не подлежи на наследяване, така че при поискване нотариусът издава единствено потвърждение за въпросните бенефициери за целите на член 706 от Гражданския кодекс. Тъй като дялът на член представлява актив, той подлежи на наследяване в съответствие с правата на собственост на бенефициерите.

**Член 706 от Гражданския кодекс:**

(1) Ако владелецът почине и апартаментът не е общо владение със съпруга/та, децата, внуците, родителите, сестрите и братята, зетят и дъщерята, които са споделяли домакинството с починалия в деня на неговата смърт и нямат свои собствени апартаменти, те стават владелци (съвладелци). Лица, които са се грижели за споделеното домакинство на починалия владелец или са били зависими от починалия владелец, също стават владелци (съвладелци), при условие че са споделяли домакинството с починалия най-малко три години преди неговата смърт и нямат свои собствени апартаменти.

(2) ...

(3) Ако владелецът на апартамент в жилищна кооперация почине и апартаментът не е съвладение със съпруга/та, **при смъртта на владелеца неговото членство в кооперацията и ползването на апартаментата преминава към бенефициера, който е наследил членския дял.**

**Член 707 от Гражданския кодекс:**

(1) Ако един от съпрузите, които са били съвладелци в апартамент, почине, преживелият съпруг става единствен владелец.

(2) Ако това е апартамент в кооперация, съпружеското съвладелчество върху апартаментата погива със смъртта на един от съпрузите. Ако правото на собственост върху апартамент в кооперация е придобито по време на брака, **преживелият съпруг остава член на кооперацията и собственик на членския дял; съдът взема това предвид в производството по наследяване.** Ако съпруг, който е придобил правото на собственост върху апартамент в кооперация преди брака, почине, **със смъртта на съпруга/та членството му в кооперацията и владението на апартаментата в кооперацията преминават към бенефициера, който е наследил членския дял.** Ако има повече от едно владение, членството на починалия може да премине към повече от един бенефициер.

(3) Ако един от съвладелците почине, неговото право на собственост преминава към другите съвладелци.

**Г – дялово участие в частно дружество с ограничена отговорност:**

**Членове 116—117 от Закон № 513/1991, изменен – ако покойният е починал след 1 януари 1992 г.**

Член 116 от Търговския кодекс (Obchodný zákonník):

(1) ...

(2) Дяловото участие подлежи на наследяване. **Ако това не е еднолично дружество, учредителният договор може да изключи наследяването на дялово участие.** Бенефициер, различен от едноличния собственик, може да поиска отмяна на неговото участие, ако от бенефициера не може да се изисква по справедливост да бъде член ...

Член 117 от Търговския кодекс:

(1) Разделянето на дялово участие е възможно само при отстъпване или прехвърляне на бенефициера или на законен правопреемник на члена. За разделянето на дялово участие се изисква одобрението на общото събрание.

(2) В учредителния договор може да предвижда изключване на разделянето на дялово участие.

(3) При разделянето на дялово участие сумата на инвестицията, предвидена в член 109, параграф 1, трябва да бъде поддържана (стойността на инвестицията на един член трябва да бъде най-малко 750 EUR).

#### **Д – заплата на починалия:**

##### **Член 35 от Закон № 311/2001, Трудов кодекс (Zákonník práce), изменен**

Освен ако отделно законодателство не предвижда друго, финансовите права на служител не се погасяват с неговата смърт. Правото на заплата на служител за положен труд в размер на до четири пъти неговия средномесечен доход преминава директно към съпруга/та, децата и родителите, ако те са живели в домакинството на служител към момента на смъртта му. **Ако няма такива лица, правата върху заплата стават обект на наследяване.**

#### **Е – пенсии:**

##### **(1) Член 21 от Закон № 650/2004 относно допълнителни пенсионни схеми, изменен**

Настоящата стойност на личната сметка на участник, който е получател на временна допълнителна пенсия за старост или на временна допълнителна пенсия за прослужен стаж, **е обект на наследяване, ако в договора за пенсия починалият участник, който е получател на временна допълнителна пенсия за старост или на временна допълнителна пенсия за прослужен стаж, не е посочил друго физическо или юридическо лице за бенефициер, на когото следва да бъде изплатена настоящата стойност на личната сметка.**

##### **(2) Членове 40–40а от Закон № 43/2004 относно пенсионни схеми за старост, изменен**

#### **Член 40**

(1) При смърт на вносител в пенсионна схема за старост бенефициерът, посочен от вносителя в договора за пенсия, има право да му бъде изплатена сума, съответстваща на настоящата стойност на личната сметка на починалия в деня, в който пенсионното дружество е узнало за смъртта на вносителя, след приспадане на задължителните вноски, поискани от Социалноосигурителната агенция (*Sociálna poisťovňa*) и недължимо прехвърлени от името на починалия, и след приспадане на разумно извършените от пенсионното дружество разходи за изплащане на тази сума в брой или за превеждането ѝ до държава, различна от държава — членка на еврозоната, плюс задължителните вноски, които предстои да бъдат преведени от Социалноосигурителната агенция. **Ако вносителят не е посочил бенефициер в договора за пенсия или ако няма бенефициер, тези активи стават обект на наследяване.**

(2) Бенефициерът няма право да получи изплащане на сумата по параграф 1, ако съдът установи с окончателно решение, че това лице умишлено е причинило смъртта на вносителя.

#### **Член 40а**

(1) В деня на смъртта на получателя на пожизнена пенсия бенефициерът, който получателят е посочил в пенсионно-осигурителния договор, има право да му бъде изплатена сума по член 32, параграф 2 или еднократно обезщетение по член 46ж, параграф 5 към деня, в който застрахователят е узнал за смъртта на получателя. **Ако вносителят не е посочил бенефициер в договора за пенсия или ако няма бенефициер, сумата, посочена в първото изречение, става обект на наследяване.**

(2) Бенефициерът, посочен в параграф 1, няма право на изплащане на сумата по член 32, параграф 2 или на еднократно обезщетение по член 46ж, параграф 5, ако съд е установил с окончателно решение, че това лице умишлено е причинило смъртта на получателя.

##### **Член 118 от Закон № 461/2003 относно социалното осигуряване, изменен**

(1) Ако физическо лице, което е покрило условията за право на обезщетение, почине след предявяване на правото на обезщетение и на правото за изплащането му, правата на това лице върху дължимите суми към деня на смъртта му преминават, наследствено, към съпруга/та, децата и родителите.

(2) Ако физическо лице, което е покрило условията за право на обезщетение по болест, обезщетение за увреждане, обезщетение за рехабилитация, обезщетение за преквалификация, обезщетение за гаранционно осигуряване или обезщетение за безработица, почине преди да е предявило правата на обезщетение на дължимите суми към деня на смъртта, те преминават, наследствено, към съпруга/та, децата и родителите.

(3) Ако обезщетение е било присъдено преди смъртта на физическо лице, което е покрило условията за право на обезщетение и право за неговото изплащане, дължимите суми, които не са били изплатени към деня на смъртта му, се изплащат на физическите лица, посочени в параграф 1 (първо изречение).

(4) Правата, преминаващи към физическите лица, посочени в параграфи 1 до 3, не са обект на наследяване; **те стават обект на наследяване, ако няма такива физически лица.**

(5) Ако няма физически лица, които биха имали право на обезщетения по параграфи от 1 до 4, тези обезщетения представляват друг доход за фонда, от който е трябвало да бъдат платени.

#### **2 Съгласно правото на тази държава членка тези специални правила прилагат ли се към наследяването във връзка с посочените по-горе активи, независимо от приложимото към наследяването право?**

Да. Или правото на починалия за посочване на лицата, които ще придобият активите след неговата смърт, вместо законните бенефициери (напр. договор за допълнителна пенсия), или това засяга определена категория активи, за които законът предвижда начин за разпореджане с тях след смъртта на починалия (напр. мерки за уреждане на права на собственост върху земя, социалноосигурителни обезщетения).

#### **3 Съгласно правото на тази държава членка съществуват ли специални процедури, които гарантират спазването на посочените по-горе специални правила?**

За недвижима собственост, ако производството по наследяване не се подчинява на разпоредбите, предвидени в първия въпрос, органът, отговорен за поддържане на поземления регистър, не вписва новопридобитото право на собственост върху имот в поземления регистър.

В производствата по наследяване, водени в Словакия, се прилагат разпоредбите, предвидени в първия въпрос, по указания на съда, от нотариус, провеждащ производството по наследяване. Резултатът от това производство е разпореджане за наследяване и всяка страна, която смята, че то не съответства на действащите специални режими, може да предяви иск за оспорване на решението.

Последна актуализация: 29/06/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не

са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.